

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **O. N.**, narozený dne xx. xx. xxxx
státní příslušností Ukrajina
t. č. pobytem v ČR: xxxx

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2019 č. j. OAM-105/ZA-ZA11-VL16-2019

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce ve své žalobě namítal, že byl v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí zkrácen na svých právech. Podle něj žalovaný porušil ust. § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád (dále jen „správní řád“), ust. § 14a zákona o azylu a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Připomněl důvody, proč požádal o udělení mezinárodní ochrany, tedy obavy, že bude po svém návratu do vlasti povolán do ukrajinské armády a bude se muset zapojit do bojů na východě země. Upozornil na svůj zdravotní stav (absolvoval laserovou operaci očí) a na to, že zapojení do vojenských operací je v rozporu s jeho přesvědčením a vírou (je svědek Jehovův).

Žalovanému vytýkal, že nezjistil skutkový stav věci a nepřihlédl ke všem rozhodným skutečnostem, v důsledku čehož nesprávně aplikoval ust. § 14a zákona o azylu. Nesouhlasil se závěrem žalovaného, že nesplňuje podmínky pro udělení jakékoli z forem mezinárodní ochrany.

3. Měl za to, že mu při návratu do vlasti hrozí vážné ohrožení života a zdraví. Byl toho názoru, že žalovaný zlehčoval jeho zdravotní stav, aniž by popřel vážně míněné doporučení ošetřujícího lékaře, že by se žalobce měl zdržet zvedání těžkých břemen a vyhnout se těžké práci. Rozporoval závěr žalovaného, že to, že opustil azylové středisko a okamžitě odešel na privátní adresu, nesvědčí o jakkoli závažné životní situaci. Z pobytu v azylovém středisku podle něj nelze dovozovat možnost využití nadstandardní zdravotní péče. Skutečnost, že tráví čas raději u přítele, nemůže vést ke zneplatnění závěrů ošetřujícího lékaře. Zdůraznil, že ve vlasti ho vojenští lékaři shledali způsobilým vojenské služby, a to i přesto, že jim informace o jeho zdravotních omezeních byla předána. Domníval se, že je zranitelnou osobou podle ust. § 2 písm. i) zákona o azylu. Poznamenal, že jeho vrstevníci jsou odváděni do armády a buď se odtamtud vůbec nevrací, nebo se vrací zmrzačení. Bojování a zabíjení se neslučuje s jeho mírumilovnou povahou, s jeho vírou a přesvědčením. Podle něj bylo třeba přihlídnout k tomu, že odvod do armády představuje zcela jisté nasazení do bojových operací, jehož následkem dojde k jeho ohrožení vážnou újmou (válečným zraněním, smrtí). Namítal, že žalovaný se prezentovanými důvody zabýval pouze jednotlivě. Poukázal na to, že je ve věku, kdy v případě aktivizace vojenských posíl jednoznačně dojde k jeho zapojení do přímého konfliktu, což potvrzují i jeho tvrzení učiněná při pohovoru, zejména skutečnost, že byl vojenskými lékaři uznán způsobilým pro brannou službu a je v seznamu osob, jež budou povoláni v případě rozšíření konfliktu nebo vypuknutí konfliktu nového. Jedná se tedy o zcela podloženou obavu. Situaci na Ukrajině označil za nestabilní. Hodnocení žalovaného podle něj ignoruje specifickou situaci žalobce, který je svědkem Jehovovým, má limitující zdravotní postižení a navíc veškerými jeho rodinnými příslušníky jsou ženy, které budou ztrátou mužského člena rodiny v boji značně poškozeny. Výklad zákona o azylu a mezinárodních smluv použitý žalovaným je podle žalobce příkladem vytrhávání z kontextu. Dodal, že v jeho případě se nejedná o planý strach, že by mohl být nasazen, neboť je uveden v seznamu osob, které budou odvedeny a v případě rozšíření konfliktu pravděpodobně aktivně povoláni do zbraně na východ Ukrajiny. Zopakoval, že v jeho případě je odpírání nastoupení vojenské služby relevantní ve vztahu k udělení mezinárodní ochrany. Odkázal na příručku Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Podle něj se úvahy žalovaného zastavily pouze na jednoduché linii, že azylovým důvodem je pouze strach z nastoupení vojenské povinnosti. Měl za to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nepřihlédl k tomu, že za nenastoupení vojenské služby na Ukrajině hrozí nezanedbatelný trest odnětí svobody. Poukázal na to, že neakceptovatelné podmínky v ukrajinských věznicích by mohly vést k porušení čl. 3 a 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, měla mu tedy být udělena doplňková ochrana. Tím, že se žalovaný těmito skutečnostmi nezabýval, zatížil podle žalobce napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností.
4. Namítal také, že žalovaný vykládal prameny způsobem, aby vždy dospěl k závěru o neudělení mezinárodní ochrany v případech, kdy žalobce uvedl jako důvod odůvodněný strach z nástupu do frontové linie. Podle jeho názoru měl žalovaný zkoumat, zda v tomto konkrétním případě není strach z nastoupení vojenské služby azylově relevantním důvodem. Dodal, že tím, že tak žalovaný neučinil, porušil ust. § 2 odst. 4 správního řádu. Žalovanému vytýkal, že z napadeného rozhodnutí vypustil subjektivní prvek osoby

žadatele, porušil ust. § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, nezohlednil skutečnosti hovořící v jeho prospěch a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, použil podpůrné prameny a judikáty, které nepřiléhají na jeho situaci. I v této souvislosti odkázal na příručku Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Podle jeho názoru žalovaný úmyslně opomenul zdravotní stav žalobce, který by měl po operaci očí vykonávat jen lehčí práce. Ve vztahu k náboženskému vyznání citoval z pokynů Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky o mezinárodní ochraně z roku 2004. Podotkl, že v jeho případě neexistuje alternativa k vojenské službě, je s ním od začátku počítáno jako s brancem, kterého nejspíš čeká zapojení ve vojenských operacích. K tomu, že povolání do armády může být relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany, odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2008 č. j. 5 Azs 18/2008 a na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. 2. 2015 ve věci C-472/13. Uzavřel, že žalovaný se měl v napadeném rozhodnutí obavami žalobce zabývat mnohem podrobněji a posoudit jednak otázku, jaký trest by žalobci hrozil v případě nenastoupení do armády a zda tento trest není nepřiměřený, jednak otázku, zda by případný výkon vojenské služby nemohl zahrnovat podílení se na páčání válečných zločinů nebo zločinů proti lidskosti, jednak otázku, zda je případné zapojení žalobce do bojů proti jeho morálnímu a politickému přesvědčení a v jakých intencích se toto přesvědčení projevuje. Místo toho však žalovaný zcela paušálně odmítl možnost, že by nenastoupení povinné vojenské služby mohlo představovat azylově relevantní důvod. Byl toho názoru, že byly dány důvody přinejmenším pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu.

5. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasil s obsahem žalobních námitek. Měl za to, že při svém rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem, přihlédl k nim, shromáždil adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Byl toho názoru, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, přijaté řešení odpovídá okolnostem případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Odkázal na obsah správního spisu. Poukázal na výnos tehdejšího ukrajinského prezidenta Porošenka, podle kterého jsou do vojenských operací nasazení pouze vojáci z povolání, dobrovolnické sbory a vojáci základní vojenské služby jsou do bojových operací nasazováni pouze na základě dobrovolnosti. Poznamenal, že v roce 2014 byla na Ukrajině obnovena náhradní vojenská služba, jak vyplývá ze shromážděných zpráv o situaci v žalobcově zemi původu. K tomu, že na Ukrajině za nenastoupení vojenské služby hrozí trest odnětí svobody, uvedl, že se nejedná o azylově relevantní důvod, a to i proto, že nenastoupení k výkonu vojenské služby je trestným činem i v České republice. Napadené rozhodnutí považoval za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
6. Žalobce ve své replice poukázal na překážky výkonu náhradní vojenské služby, vojenskou komisi je odmítána možnost přihlásit se na alternativní službu, a pokud se osoba brání, je jí vyhrožováno. Poznamenal, že je mu známa situace jeho souvěrců, kteří možnost alternativní služby nedostali, a bylo jim vyhrožováno. Ve vztahu k ust. § 12 písm. b) zákona o azylu připomněl koncept tzv. přiměřené pravděpodobnosti a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008 sp. zn. 2 Azs 71/2006. Trval na tom, že žalovaný si neopatřil dostatečné podklady potřebné pro rozhodnutí a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Domníval se, že vzhledem k přetrvávajícímu konfliktu a vnitropolitickému napětí na Ukrajině je tam v současnosti zcela nefunkční státní aparát a nemůže poskytovat dostatečné záruky ochrany práv v případě návratu na Ukrajinu. Měl za to, že by v případě návratu do vlasti došlo

k ohrožení jeho života a zdraví, kdy situace je naprosto nepředvídatelná a nekontrolovatelná. Odkázal na výroční zprávu o stavu lidských práv na Ukrajině z roku 2018. Připomněl též svůj špatný zdravotní stav, pro který by měl být považován za zranitelnou osobu.

7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
8. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.
9. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 28. 1. 2019 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Ke své žádosti uvedl, že je ukrajinské národnosti, dorozumí se rusky, ukrajinsky nemluví čistě. Je svědek Jehovův. V politice nikdy nebyl aktivní, nikdy nebyl u voleb. Je svobodný a bezdětný. Ve vlasti žil v Zakarpatské oblasti v obci Hruševo. Do České republiky naposledy přicestoval autobusem dne 6. 11. 2018 za kamarádem. V Praze pobýval již od 19. 1. 2018 do 19. 6. 2018, následně na dva měsíce vycestoval do Turecka. Neměl biometrický pas, proto se musel po třech měsících vrátit. Do Prahy opět přicestoval dne 25. 8. 2018, dne 1. 11. 2018 odjel na Ukrajinu, kde pobyl několik dní. Následně opět přijel do České republiky, byl zde na základě víza. Od července do října 2017 bydlel v Praze u svého ukrajinského kamaráda. Když měl vízum, byl zde po dobu platnosti víza, poté zde byl na biometrický doklad. Obdržel dvě víza, první mu bylo uděleno Maďarskou republikou s platností od 12. 5. 2017 do 30. 7. 2017 a druhé vízum bylo polské s platností od 15. 1. 2018 do 11. 11. 2018. Je zdravý, pouze postoupil laserovou operaci zraku, takže nemůže těžce pracovat. Vlast opustil, protože ho chtějí poslat do armády. Doktor mu řekl, že pokud bude mít velkou zátěž, může oslepnout. Při operaci mu měnili čočku, celý život měl potíže se zrakem, nosil brýle a kontaktní čočky. Když se zrak zhoršil na 70 %, našetřil peníze na operaci. Po operaci je to lepší, zrak se zlepšil, jen má omezení fyzicky pracovat. Na vojenskou správu na Ukrajinu dával dokumenty, ale oni mu nevěřili. Operován byl ve dvaceti letech, doktor mu řekl, že následky budou doživotní. Vojenská správa ho pořád předvolávala. Chtějí, aby šel do armády, do války. Všichni jeho kamarádi tam jsou. Má jen matku a tři sestry. Matka mu řekla, ať vlast opustí a požádá o azyl, aby se zachránil.
10. Při pohovoru dne 31. 1. 2019 dále sdělil, že v České republice má přátele, že je to pro něj jednodušší. Český jazyk je podobný zakarpatskému jazyku. Navíc se mu zde líbí. Polskem jen projížděl, jeho cílem byla Česká republika. České vízum všem zamítají, proto si i on obstaral polské vízum. Nejel sem pracovat, ale za kamarádem. Polské vízum si vyřídil přes vízové centrum v Užhorodu. Může zde na něj být šest měsíců, na základě biometrického pasu pouze tři měsíce. Za vízum zaplatil 100 dolarů. V Praze se jen procházel, pomáhal kamarádům s počítači a oni mu za to dávali peníze. Peníze si také půjčuje. Legálně tady nemůže pracovat, protože nemá doklady, kdyby je měl, tak by pracoval. Od různých kamarádů získal asi 25 000 Kč za poslední tři měsíce, celkem za rok 2018 asi 60 000 Kč. V Polské republice nikdy neměl problém, nikdy tam nebyl. Impulsem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice bylo tvrzení matky, že u nich na vesnici ve velkém počtu odvádějí lidi do armády a on se nemá za žádných okolností vracet. Chtěl nejprve vycestovat do 6. 2. 2019, kdy končil jeho tříměsíční pobyt. Žalobce byl poučen o tzv. dublinském systému a o tom, že v jeho případě bude do Polské republiky odeslána žádost o

zpětvzetí. K tomu uvedl, že do Evropské unie jezdil na biometrický doklad. V České republice má vzdálené příbuzné, bratrance a kamarády. Nachází se zde prakticky celá jeho vesnice, je tady jako doma, dokonce se zde má lépe. V Polsku to nezná, nikoho tam nemá, ani kamarády, neumí jejich jazyk, nechce tam odcestovat. Pokud by ale musel, tak to bude respektovat. V Polsku neměl problémy se státními orgány ani s policií.

11. Dne 9. 3. 2019 byl s žalobcem proveden další pohovor, při kterém uvedl, že celý život strávil v Zakarpatsku, s výjimkou krátkodobých cest po jiných oblastech Ukrajiny. Ve vlasti sdílel společnou domácnost s matkou a třemi sestrami. Má základní vzdělání, pracoval jako dělník na stavbách. V České republice má bratrance a sestřenice a hodně kamarádů. Matka sem občas přijede na návštěvu, otec žije v Rusku. Mimo Českou republiku nemá na území Evropské unie žádné rodinné příslušníky. O udělení mezinárodní ochrany požádal, neboť se brání nástupu na povinnou základní vojenskou službu. Měl operaci očí, po které nesmí těžce pracovat. Všechny informace dodal ukrajinské vojenské správě, přesto byl vyzván k nástupu. Bojí se jít do armády a do bojů. Jakmile se vrátí, bude předvolán. Bohužel nemůže předložit lékařské zprávy o operaci očí. Matka se bojí jít na vojenskou správu, nechce být nikým otravována. Ve vlasti nemá práci ani kamarády, chce zůstat tady. Příbuzní sice žijí na Ukrajině, ale matka často navštěvuje Českou republiku, a jakmile jeho sestry dostudují, chtějí sem přesídlit. V případě návratu do domovské země by ho vojenská správa odvedla na povinnou základní vojenskou službu. Vojenskou lékařskou prohlídku absolvoval, shledali ho způsobilým vojenské služby. Po operaci očí mu lékař v Oděse řekl, že zbytek života nemá zvedat těžká břemena, mohl by kvůli tomu ztratit zrak. Zprávu předložil vojenským lékařům, přesto udělali závěr o jeho způsobilosti. Proti jejich závěru se nebránil, odjel do České republiky. Na operaci očí byl v roce 2012, když mu bylo 17 let. Vojenští lékaři posuzovali jeho způsobilost, když byl ještě ve škole, a poté, když mu bylo 18 let. Odvodový věk do armády je 18 let. Poté pořád jen utíkal, byl v Rusku, pak v České republice. Není jiný důvod, proč se brání nástupu na vojnu. Do České republiky přijel pracovat a pokusit se tady žít. Brigádně pracuje na stavbách domů, taky pomáhá kamarádům. Celý život chtěl být vojákem, pak ho ale lékař vylekal tím, že nemá dělat těžké práce. Neví, jestli je možný alternativní výkon vojenské služby. Kamarádi, kteří byli předvoláni, šli bojovat do války, v Doněcku a Luhansku. V roce 2017 mu byl vydán biometrický pas, s jeho vystavením neměl žádné problémy. O udělení mezinárodní ochrany požádal až nyní, neboť si v České republice zvykl a nechce se vracet domů. Chce tady žít legálně. Matka ho naposledy navštívila měsíc před pohovorem, má znovu přijet. Bude tady pracovat jako uklízečka, jezdí sem za prací. Jeho rodina na Ukrajině se má dobře, sestrám je 17, 10 let a 4 roky. Hlídkají je sousedi, když je matka v České republice. Nikdy neměl problémy s policií. Nevidí jiné řešení své situace než podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V Turecku o azyl nepožádal, byl tam na dovolené, nikoho tam neznal, byl tam 10 dnů. V České republice měl problémy se zákonem, když ztratil pas. Oprávnění k práci v České republice nemá, pracuje tady nelegálně. Říkal si, že až dostane azyl, tak by mohl pracovat. Myslel si, že až začne řízení o azylu, bude moci pracovat 8 hodin denně.
12. Žalovaný také shromáždil informace o situaci na Ukrajině, konkrétně informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2019 „Ukrajina – Situace v zemi: politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 5. 2018 č. j. 110372/2018-LPTP „Ukrajina – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, výnos prezidenta Ukrajiny ze dne 26. 9. 2016 č.

411/2016 „O propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období, povolaných během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny číslo 15 ze dne 14. ledna 2015“.

13. Žalobci bylo umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim (protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 21. 5. 2019). Žalobce předložil kopie dvou dokumentů v ruském jazyce, a to recept na brýle a lékařskou zprávu o složité formě astigmatismu. Dodal, že již na pohovoru říkal, že má velice špatný zrak, i s tím ho chtěli vzít na vojnu. Dodal jim všechny doklady o tom, že má poměrně složitou nemoc očí, ale stejně ho chtěli odvést. Požádal, aby zde mohl zůstat, snaží se naučit česky. Rozhodnutím ze dne 31. 5. 2019 č. j. OAM-105/ZA-ZA11-VL16-2019 žalovaný rozhodl, že žalobci se neuděluje mezinárodní ochrana podle ust. §§ 12 – 14b zákona o azylu.
14. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
15. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
16. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
17. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
18. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
19. Pokud jde o obavy žalobce, že bude povolán do ukrajinské armády, Městský soud v Praze má za to, že se žalovaný touto problematikou dostatečně zabýval, a to zejména na str. 6 a 11 napadeného rozhodnutí. Poukázal na to, že branná povinnost je legitimní občanskou povinností a nelze ji považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani v případě následného nasazení vojáků do konfliktních oblastí. Za azylově relevantní skutečnost podle něj nelze považovat ani možnost trestního stíhání v souvislosti s odmítnutím nastoupení do armády. Upozornil také na výnos prezidenta Ukrajiny ze dne 26. 9. 2016 č. 411/2016, podle kterého jsou do bojů na východě Ukrajiny nasazováni pouze profesionální vojáci nebo dobrovolníci. S těmito závěry se zdejší soud ztotožňuje a dodává, že problematice odmítání nastoupení služby v armádě se v minulosti opakovaně věnoval i

Nejvyšší správní soud. Lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2019 č. j. 10 Azs 141/2019-30 či ze dne 25. 5. 2017 č. j. 10 Azs 79/2017-32 nebo na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2017 č. j. 7 Azs 34/2017-26, ve kterém se uvádí: „Pokud jde o obavu žalobce z výkonu vojenské služby, pak tato obava není sama o sobě azylově relevantním důvodem. Odkázat lze na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, sp. zn. 6 A 509/94, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či na rozsudek téhož soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, kde uvedl: „Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“ Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Potenciálně hrozící trestní stíhání pro nenastoupení vojenské služby rovněž nezakládá azylově relevantní důvody automaticky, ale jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se bránc odmítne zúčastnit bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv. Takové skutečnosti však z podkladů shromážděných stěžovatelem nevyplynuly a ani žalobce je netvrdil.“ Dané závěry jsou bezesporu aplikovatelné i v nyní posuzované věci.

20. Ke zmínce žalobce o rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2008 č. j. 5 Azs 18/2008-83 a rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. 2. 2015 ve věci C-472/13 zdejší soud odkazuje na závěry Krajského soudu v Praze vyjádřené v rozsudku ze dne 7. 6. 2018 č. j. 53 Az 2/2018-33: „Ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by všechny vojenské jednotky byly nasazeny do ozbrojeného konfliktu a že by všechny vojenské jednotky páchaly válečné zločiny či zločiny proti lidskosti. Bylo tedy na žalobci, aby prokázal, v jaké vojenské jednotce bude vykonávat vojenskou službu, že se tato vojenská jednotka bezprostředně podílí na bojových operacích na východě Ukrajiny a že v této jednotce v minulosti došlo ke spáchání válečných zločinů nebo zločinů proti lidskosti (nebo je na základě známých skutečností pravděpodobné, že k tomu dojde v budoucnu). Žalobce nicméně ve správním řízení neuvedl žádné konkrétní skutečnosti (ve výše uvedeném smyslu), natož aby je prokázal, pouze obecně uvedl, že hrozí, že bude povolán k výkonu vojenské služby. Z této skutečnosti ovšem nelze dovodit přiměřenou pravděpodobnost, že žalobce bude nucen podílet se při výkonu vojenské služby na páchání válečných zločinů či zločinů proti lidskosti. Případný trest, který žalobci hrozí za nenastoupení vojenské služby, tak nelze objektivně považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 ve spojení s § 12 zákona o azylu, interpretovaných ve světle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice (pozn. soudu - směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany).“ Tuto argumentaci považuje Městský soud v Praze za zcela přiléhavou i ve vztahu k nyní projednávané věci a zdůrazňuje, že na východoukrajinské frontě již působí pouze profesionální vojáci či dobrovolníci. Zdejší soud dále cituje z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2019 „Ukrajina – Situace v zemi: politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“: „Kromě toho na Ukrajině existuje možnost náhradní (civilní, alternativní) vojenské služby a tato služba je obvykle vykonávána v nemocnicích těmi, kteří odmítnout nastoupit na vojenskou službu z náboženských důvodů. Vojáci základní vojenské služby nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země. (...) V září 2016 při příležitosti podpisu výnosu o

demobilizaci vojáků z poslední vlny částečné mobilizace prezident Porošenko uvedl, že jde o krok k armádě složené z profesionálních vojáků a že v konfliktních zónách zůstanou pouze vojáci s profesionálním kontraktem (na základě smlouvy s armádou). V prohlášení vydaném 2. listopadu 2016 pak sdělil, že na východoukrajinské frontě (linie dotyku) již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády.“ I tato skutečnost tak svědčí o tom, že v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

21. Žalobce své odmítání vykonat vojenskou službu odůvodňoval zejména svými zdravotními potížemi, absolvoval laserovou operaci očí, po které mu lékař zakázal vykonávat těžké práce. I s touto skutečností se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal. Na str. 7 napadeného rozhodnutí posuzoval, zda zajištění si lepší zdravotní péče lze hodnotit jako důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a shledal, že nikoli. Na str. 9 napadeného rozhodnutí se pak vyjádřil k tomu, zda zdravotní stav žalobce může být důvodem pro udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. V rámci tohoto vyjádření konstatoval, že: *„žadatel se podle předložené lékařské zprávy na Ukrajině již v roce 2015 podrobil operaci astigmatismu, při němž dochází vlivem nepravidelného zakřivení rohovky nebo vlastní čočky k nerovnoměrnému zaostření paprsků na sítnici, jež se pak sbíhají ve více ohniscích a výsledkem je zdeformovaný a rozmazaný obraz. Je velmi časté, že astigmatismus doprovází refrakční vady jako krátkozrakost nebo dalekozrakost. Po výměně čočky a operace oční vady všem vyplývá a žadatel to i v průběhu řízení sám potvrdil, že jej současný zdravotní stav se zlepšil a v běžném životě zásadně neomezuje a že je zcela soběstačný. Správní orgán dále konstatuje, že ačkoliv se žadatel odvolával na aktuální zdravotní stav, v průběhu celého správního řízení doložil do svého spisového materiálu pouze informace týkající se stavu ze dne 23. 10. 2015 a žádné aktuální informace nedoručil a lze tak usuzovat, že žádné jiné zdravotní problémy, které by vyžadovaly další dlouhodobější či intenzivnější péči, žadatel nemá, případně nemá potřebu se s nimi léčit. Jmenovaný v průběhu správního řízení rovněž ani nehovořil, že by mu byla v jeho vlasti lékařská péče kdykoliv odepřena. Správní orgán tak konstatuje, že ani ze sdělení žadatele a ani z jím doložených lékařských zpráv nelze učinit závěr, a to aniž by chtěl správní orgán jakkoli snižovat zdravotní komplikace jmenovaného, že by se tento aktuálně nacházel v přímém a bezprostředním ohrožení života nebo že by jeho zdravotní stav vyžadoval jakoukoli vysoce specializovanou zdravotní péči, která by mu nemohla být na Ukrajině poskytnuta.“* Soud má za to, že se žalovaný zdravotním stavem žalobce dostatečně zabýval. Lze dodat, že žalobce při pohovoru neuvedl, že by jej problémy se zrakem jakkoli omezovaly, sám prohlásil, že se po operaci jeho zrak zlepšil a že pracoval jako brigádník na stavbách domů. V průběhu správního řízení nepředložil žádnou aktuální lékařskou zprávu týkající se jeho zdravotního stavu. Na Ukrajině absolvoval před nástupem do vojenské služby lékařskou prohlídku, při které byl jeho zdravotní stav posuzován skupinou vojenských lékařů, kteří měli dle tvrzení žalobce k dispozici i lékařské zprávy ohledně operace očí, kterou žalobce podstoupil, uznali ho způsobilým vojenské služby. Dle svých slov se žalobce proti tomuto závěru nikterak nebránil. Zdejší soud v uvedeném neshledává důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Nebyly zjištěny skutečnosti, pro které by měl být žalobce považován za zranitelnou osobu ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.
22. Co se týče tvrzení žalobce, že je svědek Jehovův a výkon vojenské služby je tak v rozporu s jeho přesvědčením a vírou, zdejší soud v první řadě zdůrazňuje, že žalobce při pohovoru dne 8. 3. 2019 tuto skutečnost jako důvod, proč odmítá nastoupit k výkonu vojenské služby, neuváděl. Žalovaný se ho dotazoval, zda je ještě jiný důvod, proč se brání nástupu

na vojnu, žalobce odpověděl, že ne. Dále žalobce k dotazu, jestli ví o možnosti vykonat vojenskou službu na Ukrajině alternativním způsobem, sdělil: „*Ne, nevím, co myslíte. Já chtěl sloužit, celý život jsem chtěl být voják. Ten doktor mě ale pak vylekal tím, že nemám dělat žádné těžké práce.*“ Uvedené je tak v přímém rozporu s žalobním tvrzením, že: „*V případě jeho návratu do vlasti by mu hrozilo odvedení do armády, poslali by ho do války, kde by musel bojovat a zabíjet, což se naprosto neslučuje s jeho mírumilovnou povahou, s jeho vírou a přesvědčením.*“ Žalovanému nelze vytýkat, že náboženské vyznání žalobce neposuzoval ve vztahu k neochotě žalobce nastoupit vojenskou službu, resp. že v daném případě nepřistoupil k udělení mezinárodní ochrany z důvodu výhrady svědomí. Městský soud v Praze v této souvislosti odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2017 č. j. 10 Azs 235/2016-36, ve kterém kasační soud uvedl: „*Stěžovatel se opírá o výhradu svědomí, což je jedna z výjimek, které by s ohledem na judikaturu NSS odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel tak však činí poprvé až v řízení o žalobě; v pohovoru o žádosti pouze uvedl, že má strach z bojů a nechce zabíjet lidi. Přirozeně se pak žalovaný nezabýval otázkou výhrady svědomí a nebylo ani jeho povinností zjišťovat, zda stěžovatel náhodou takovou výhradu nemá. Pouhá averze k vojenské službě nebo strach o život samy o sobě nemůžou zakládat azylově relevantní důvod (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, čj. 6 A 509/94-27). Ostatně stěžovatel ve svém tvrzení o nevoli zabíjet lidi v rozporu se svým svědomím zůstává po celou dobu, a to i v řízení před NSS, velice obecný; neuvedl blíže, jaké konkrétní myšlenky zastává, jaké má jeho přesvědčení povahu a zejména zda jej aktivně projevil.*“ Uvedené závěry lze jistě vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Pro úplnost zdejší soud poukazuje na to, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí neopomněl vyjádřit ani k víře žalobce a zabýval se otázkou náboženské svobody na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že na Ukrajině je vytvořen zákonný rámec k zajištění ochrany náboženských práv a svobod v zemi a je zajištěna svoboda vyznání a přesvědčení (srov. str. 8 napadeného rozhodnutí). Soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že nelze mít za to, že by žalobce byl ve vlasti pronásledován z důvodu náboženství, či že by mu v této souvislosti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.

23. Pokud jde o bezpečnostní situaci na Ukrajině, Městský soud v Praze konstatuje, že boje se omezují na východní část Ukrajiny, konkrétně na Doněckou a Luhanskou oblast. Žalobce prožil v podstatě celý svůj život v Zakarpatské oblasti, která je pod kontrolu ukrajinské ústřední vlády, podle dostupných informací zde po roce 2015 nedocházelo k žádným dalším bezpečnostním incidentům, jak vyplývá z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2019 „*Ukrajina – Situace v zemi: politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby*“. Nebyl tedy shledán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu (srov. str. 11 napadeného rozhodnutí). Městský soud v Praze k této otázce dále odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ve které se kasační soud opakovaně vyjádřil k bezpečnostní situaci na Ukrajině. Lze zmínit např. usnesení ze dne 18. 4. 2019 č. j. 9 Azs 410/2018-38, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „*K bezpečnostní situaci na Ukrajině NSS opakovaně konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, dále srov. např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28; ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 -

69; ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31; a ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26). *Ozbrojený konflikt je navíc dlouhodobě omezen na Doněckou a Luhanskou oblast, zbytek země je plně pod kontrolou ukrajinské vlády.*“ Soud dále poznamenává, že o zlepšení situace na Ukrajině svědčí i skutečnost, že Česká republika považuje s účinností ode dne 22. 3. 2019 Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, za bezpečnou zemi původu (vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.).

24. Závěrem Městský soud v Praze shrnuje, že v případě žalobce neshledal naplnění žádného z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, jež v průběhu správního řízení vyšly najevo, jakož i tvrzeními žalobce, a to jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu. Shromáždil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, zejména provedl s žalobcem pohovor, při kterém mu umožnil uvést všechny podstatné údaje týkající se důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu, jeho života ve vlasti, okolností odjezdu z domovské země i života na území České republiky, a obstaral si relevantní informace o situaci na Ukrajině. Při posouzení všech těchto skutečností došel soud k závěru, že správní orgán nikterak nepochybil ani během provádění správního řízení, ani při vydání napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (ust. § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu). Žalovaný rovněž dostatečně a přezkoumatelně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (ust. § 68 odst. 3 správního řádu). Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu, zákona o azylu či Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
25. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. července 2020

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně